

Autor práce: **ŠEBESTOVÁ Eva**

Název práce: Komunikace sluchově postižených v souvislosti s vyhledáváním a získáváním informací

Typ práce: bakalářská

Studijní program: Informační studia a knihovnictví (ÚISK FF UK)

Vedoucí práce: Mgr. Klára Havlíčková, ÚISK FF UK

Oponent práce: Zlata Houšková, Národní knihovna ČR

Oponentský posudek bakalářské práce

Cílem bakalářské práce bylo popsat způsob komunikace osob se sluchovým postižením a jejich možnosti a omezení při vyhledávání a získávání informací, a to především s ohledem na využití informačních a komunikačních technologií (ICT). Tento cíl byl naplněn. Práce odpovídá plně zadání, v praktické části nadprůměrně.

Obsahová stránka práce

Autorka vycházela z osobní zkušenosti a znalosti prostředí, komunikačních systémů i informačního chování osob se sluchovým postižením. V první části práce charakterizuje stručně sluchové postižení, klasifikaci sluchových vad, psychické zvláštnosti a proces učení osob se sluchovým postižením, zabývá se komunikací obecně a specifickými komunikačními systémy osob se sluchovým postižením včetně ohrožujících bariér; a nakonec se zabývá rolí ICT, zvláště Internetu, v oblasti komunikace, konkrétně pak v komunikaci neslyšících. V této teoretické části práce je autorka samozřejmě závislá na prostudované literatuře, kterou korektně cituje. Výběr literatury i využití adekvátní odborné terminologie (doporučuji pouze používat termín hluchoslepí místo uvedeného slepohluší) svědčí o dobré orientaci v problematice a kvalitní rešeršní práci.

Druhá část práce je podstatným autorským přínosem diplomantky, jehož význam přesahuje bakalářskou práci. Jde o dotazníkové šetření toho, zda jsou informační technologie (a zejména Internet) vhodným nástrojem ke komunikaci a získávání informací také pro jedince s těžkými poruchami sluchu (neslyšící, nedoslýchaví, ohluchlí) a jak jsou jimi v tomto kontextu vnímány. Poměrně vhodně zpracovaný dotazník a dobře zvolené hypotézy umožnily získat zajímavá data ze všech čtyř sledovaných okruhů respondentů. Podrobné grafické zpracování výsledků průzkumu bude nepochybně atraktivní pro publikování v některém z periodik komunity neslyšících. Při volbě většího vzorku respondentů a hlubším rozpracování by mohl průzkum přinést velmi cenné informace pro komunitu osob se sluchovým postižením, speciální pedagogy, ale také pro vzájemnou komunikaci neslyšících a majoritní společnosti. V budoucnu by bylo rovněž přínosem zabývat se event. rozdíly v hodnocení ICT jako prostředku komunikace a zdroje informací mezi osobami přednostně komunikujícími českým jazykem a osobami přednostně komunikujícími českým znakovým jazykem.

Jazyková stránka práce

Pozitivně je třeba hodnotit jazykový projev autorky, který je bez ohledu na její sluchové postižení velmi uspokojivý. Drobné stylistické neobratnosti, překlepy nebo ne zcela korektní zápis (např. email místo e-mail ad.) nezhodnocují tuto jinak velmi dobrou práci. Doporučuji sjednotit používání termínu průzkum a výzkum ve prospěch termínu průzkum; o výzkum v tomto případě nejde.

Formální stránka práce

Členění textu na kapitoly je logické. Grafická úprava textu i celé práce je přehledná; doporučovala bych však nekombinovat patkové a bezpatkové písmo, v praktické části pak méně podtrhávat, pro větší výraznost oddělit grafy od textu větší mezerou.

Velmi pozitivně hodnotím vybavení práce – množství grafů, rozsáhlé přílohy ad. V seznamu zkratk a symbolů doporučuji používat zavedené ICT (místo uvedeného ITC), přesný rozpis zkratky VŠE, dále pak použití běžnějšího ISK místo INSK v textu, s. 57. Je třeba také používat správný název „Ústřední knihovna Městské knihovny v Praze“, byť se může zdát poněkud komplikovaný.

Závěrečné hodnocení práce

Autorka splnila zadání práce výborně.

Témata k obhajobě

1. Jak byly vybírání respondenti v jednotlivých skupinách? Šlo pouze o osoby přednostně komunikující českým jazykem, nebo i o osoby přednostně komunikující českým znakovým jazykem?
2. Jsou dle názoru diplomantky rozdíly mezi uvedenými dvěma skupinami (osoby přednostně komunikující českým jazykem a osoby přednostně komunikující českým znakovým jazykem) ve vztahu ke komunikaci a využívání ICT?

Klasifikace

S ohledem na výše zmíněné hodnocení doporučuji bakalářskou práci k obhajobě s návrhem klasifikace „výborně“ (1).

V Praze dne 17. 6. 2009

Zlata Houšková

